

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

aforizmalar

A B C D E
F G H I J K
L M N O P
Q R S T U
V W X Y Z

"Dünya'nın gördüğü her büyük başarı, önce bir hayaldi. En büyük çınar bir tohumdu, en büyük kuş bir yumurtada gizliydi."

EDGAR
ALLAN POE

Siyah Beyaz

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Edgar Allan Poe

AFORİZMALAR

EDGAR ALLAN POE AFORİZMALAR

Yayıncı Sertifika No 14813
Genel Yayın Yönetmeni Murat Kaplan
Editör Selda Erkan
Sayfa Tasarımı Ayhan Aslan
Kapak Tasarımı Sedat Kaplan

1. Baskı Nisan 2020
ISBN 978-625-7961-41-7

Baskı-Cilt: Ezgi Matbaacılık Tek. Por. İnş. San. Tic. Ltd. Şti.
Sanayi Cad. Selvi Sok. No:10 Çobançeşme/Yenibosna
Matbaa Sertifika No: 45029

© Kitabın tüm yayın hakları

Kültürperest Bas. Yay. Dağ. Elekt. Bilgi İlet. Hiz. Tic. Ltd. Şti'ye aittir.

Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik ortamda, e-mail veya mekanik araçla kopya edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Siyah Beyaz Yayınları® 2019

Kayışdağı Mah. Baykal Sok.
No: 50/3 Ataşehir / İstanbul
Tel: 0216 660 10 53

www.siyahbeyazyayinlari.com

"Okuma alışkanlığınıza renk katmak için..."

www.kulturperest.com.tr

İnternetteki kültür adresiniz...

Edgar Allan Poe

AFORİZMALAR

EDGAR ALLAN POE KİMDİR?

19 Ocak 1809 tarihinde doğmuş olan Edgar Allan Poe, Amerikalı olup şair, yazar, editör ve edebiyat eleştirmeni gibi pek çok niteliğe sahiptir. Çağının çok ötesinde bir hayal gücü yeteneğine sahip olan Poe, çoğunlukla şiir ve kısa öyküler yazmıştır. Eserlerinde kullandığı gizemli ve gotik üslup, neredeyse Poe'nun imzası niteliği taşır.

Boston Massachusetts'te tiyatro oyunculuğu yapan Elizabeth Arnold Hopkins ve David Poe çiftinin çocuğu olarak dünyaya gelen Edgar Allan Poe'nun babası, o doğduktan bir yıl sonra evi terk eder ve bundan bir yıl sonra da annesi ölür. Anne ve babasını kaybettiğinde üç yaşına bile ulaşmamış olan Poe, Richmond'ta zengin bir tacir olan Frances ve John Allan tarafından büyütülür. Edgar Allan Poe, 1815 yılında, Frances ve John Allan'la birlikte İngiltere'ye giderek okuluna Chelsea'de devam eder. 1820'de ise

Richmond'a geri dönerek Virginia Üniversitesinde Latince ve şiir üzerine eğitim almaya başlar fakat eğitimini tamamlamadan buradan ayrılarak West-Point Askerî Okuluna kaydolur ve burada da geçirdiği bir yılın ardından Poe, okuldan atılır. Okuldan atılması ve sahip olduğu kötü alışkanlıklar gibi sebeplerle, John Allan ve Poe ilişkisinde sürekli sorunlar çıkmaktadır ancak aralarındaki bağın esas olarak kopmasını sağlayan olay, Poe'yu öz annesi kadar çok seven Frances Allan'ın ölümü olur ve Poe, bunun üzerine geri dönmek üzere evi terk eder.

1827 yılında, "Bir Bostonlı" takma adıyla yazdığı ilk kitabı Tamerlane and Other Poems (Timurlenk ve Diğer Şiirler) yayımlanan Edgar Allan Poe'nun ikinci kitabı olan Al Aaraaf, Tamerlane and Minor Poems (Al Aaraaf, Timurlenk ve Kısa Şiirler) adlı kitabı ise 1829 yılında yayımlanır. Poe, Al Aaraaf'ı Kuran'da bulunan yedinci sure olan Araftan etkilenecek yazdığını ifade eder. 1833'te The Baltimore Saturday Visitor'ın açtığı yarışmada, Şişedeki El Yazması adlı öyküsüyle birincilik elde eden Edgar Allan Poe, bu başarının ardından Southern Literary Messenger 'da editör yardımcısı olarak göreve başlar. Amerikan edebiyatında bilim kurgu türüne oldukça geniş katkıları olduğu bilinen Poe, 1835'te, Hans Pfaall'ın Duyulmadık Serüveni adlı öyküyü yazar ve bu öykünün konusu olan Ay'a yolculuk sürecini, ol-

dukça bilimsel açıklamalarla bütünleştirerek kurgular. 1836'da ise 13 yaşındaki kuzeni Virginia Clemm ile evlenen Poe, bu esnada 27 yaşındadır.

1837'de, ilk ve tek romanı olma niteliğine sahip Arthur Gordon Pym'in Öyküsü yayımlanan Poe, bu romanda; "Grampus" isimli bir gemiye kaçak olarak binen Nantucketli Pym'in yaşadığı oldukça şiddet içeren, kısmen fantastik öğeleri de içeriğinde barındıran bir deniz serüvenini anlatır.

Poe'nun 1839'da yazdığı Usher Konağı'nın Çöküşü, anlatıcının kademe kademe sanrılar gördüğü bir sona sürüklendiği süreci okuyucuya da geçiren, psikoloji temalı bir öyküdür. Poe, bu öyküde de tüm eserlerinde olduğu gibi kendi karanlık iç dünyasından beslenir.

Polisiye türünün öncüsü kabul edilen Edgar Allan Poe'nun, 1841'de ilk polisiye öyküsü olan Morgue Sokağı Cinayeti, 1842'de aynı türe ait olan Çalınan Mektup ve 1843'te de Marie Roget'in Esrarı adlı öyküleri yayımlanır. Poe'nun polisiye öykülerinde kurgu, okuyucunun dikkatinin, gizemin değil; gizemin çözümünün üzerinde toplanacağı şekilde geliştirilir ve bu da okuyucuda, anlatıcı ile birlikte gizemin peşi sıra hareket ettiği algısını yaratır. Poe, bu sayede yalnızca okuyan zihni, sürecin bir paçası hâline getirir. Edgar Allan Poe'nun yine 1843 yılında yayımlanan Kara Kedi isimli kısa öyküsünde de anlatıcı, sürekli akıl sağ-

lığından şüphe duyduğunu dile getirerek okuyucunun hiçbir şekilde güvenemeyeceği bir profil çizmektedir ve bu sayede okuyucu, kitabı okuma süreci boyunca zihnini hep takipte ve diken üstünde tutmak durumunda kalmaktadır.

1847 yılında eşi Virginia'yı kaybeden Edgar Allan Poe'nun, kesin olarak bilinmese de Annabel Lee adlı şiirini ölen eşi için yazdığını ifade eden eleştirmenler bulunmaktadır; Annabel Lee, Poe'nun ölümünden sonra yayımlandığından gerçekte şiirin kimin için yazıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Virginia'nın ölümünün ardından dengesiz bir hayat sürdürmeye başlayan Poe, kendini alkole verir. 3 Ekim 1849'da, sokakta üstü başı perişan bir hâlde ve kendinden geçmiş bir şekilde Joseph Walker tarafından bulunan Edgar Allan Poe, derhâl Washington Medical College adlı hastaneye kaldırılır fakat tüm müdahalelere rağmen kurtarılamaz ve 7 Ekim 1849'da ölümü gerçekleşir. Hastanede bulunduğu süre içerisinde Poe'nun, durumu hakkında bir açıklama yapacağı zihin açıklığı bulunmadığından ölümüne neyin sebep olduğu bilinmemektedir ancak ölümüyle ilgili geliştirilen pek çok spekülasyondan biri de o dönemde insanları kaçırıp, zorla içki içirerek sarhoş edip, farklı yerlerde sahte oylar kullandırmasıyla bilinen bir çetenin eline düştüğü ve alkolden zehirlenip öldüğü yönündedir.

EDGAR ALLAN POE’NUN ESERLERİ

Kuzgun

Kara Kedi

Annabell Lee

Kuyu ve Sarkaç

Dedektif Auguste Dupin Öyküleri

Oval Portre

Morgue Sokağı Cinayeti

Usher Evinin Çöküşü

Altın Böcek

Kızıl Ölümün Maskesi

Çanlar

Aforizmalar

**Gördüklerinizin yalnız yarısına inanın,
duyduklarınızın hiçbirine.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Bazı kitapları okurken
yazarın düşüncelerine dalıp gideriz,
bazılarını okurken de
kendi düşüncelerimize...

* * *

Dâhi insanlar,
satrancı anlamsız görerek ondan uzak dururken,
bu oyundan inanılmaz bir zevk aldıkları bilinir.

* * *

Yaşamımda ilk kez, rahatça,
yanlış anlaşılma korkusu olmadan
konuşacağım bir arkadaşla
güçlü bir ihtiyaç duydum.

Aslında ruhu tasavvur etmek olanaksızdır
çünkü var olmayanı hayal etmek olanaksızdır.

* * *

En pervasız insanların kalplerinde,
duygusuzların dokunamayacağı teller bulunur.

* * *

Apaçık ve hazır olanı reddedip,
uzaktaki ve belirsiz olanı yeğlemek;
insan doğasının sapkınlığının bir özelliğidir.

Aforizmalar

Eğer henüz bir şiir,
ruhunuzu paramparça etmediyse
henüz şiir sanatıyla
karşılaşmamışsınız demektir.

* * *

Yaşarken nefret ettiğiniz o kişiyi,
öldükten sonra çılgınca seversiniz.

* * *

Çıkılmış olan ve tekrar çıkılabilecek
pek çok yanlış 'basamağı' düşündüm.

Edebiyat, mesleklerin en asilidir.
Esasen, bir adama uygun tek iştir neredeyse.

* * *

Orada beni bekle!
O yankılı vadide.
Mutlaka buluşacağım seninle.

* * *

Hüzünlü yol, yazık.
Tek bir gülün bile büyümediği...

Aforizmalar

Yukarıda, göklerin derinliğind
Söyleşen melekler arasa ne kadar
En ateşli aşk sözleri içinde
“Anne”den kutsal bir söz bulamazlar.

* * *

Dünyanın gördüğü her büyük başarı,
önce bir hayaldi.
En büyük çınar, bir tohumdu;
en büyük kuş, bir yumurtada gizliydi.

Bırak son bir kez öpeyim alnından!
Seni terk etmek üzere olduğum şu an...

* * *

Gerek yoktu korkularını yatıştırmaya,
gerisini konuşmaya gerek yoktu.

* * *

Onu, kendi kalesinde
bozguna uğratmaktan memnunum.

**Hakikat, daha çizmelerini giyerken
yalan, dünyayı dolaşır.**

Edgar Allan Poe

**Sizinle birlikte oturup
dedikodu yapanlar,
sizin dedikodunuzu da
yaparlar.**

Edgar Allan Poe

Ruhumun dayanılmaz çalkantısına etki edecek en ufak bir olayı düşünmek bile beni ürpertiyor. Aslında tehlikeden değil; etkisinden çekiniyorum, dehşetinden. Bu zavallı, bu acınası durumda, korku denen o zalim hayaletle mücadele ederken hayattan ve akıldan vazgeçmem; o zamanın eninde sonunda geleceğini hissediyorum.

Bakın!
Ölüm bir taht kurmuş kendine ...

* * *

Tüm adımları
duyguydu.

* * *

İlk harf,
eski okunuşunu yitirdi.

Aforizmalar

Ben, zayıftım, çabuk ıslanıyordum.
Bana sevmek yaramıyordu.
Ben, sevilemiyordum...

* * *

Gökteki nice yıldızda
Daha parlak
Şu yüreğim!

* * *

Ben mi?
Rahatım bu gece,
ağıt yakmayacağım.

Mükemmel bir şiirin mutlaka bir amacı olması gerektiği aklıma geldi. “İnsanlığı en çok hüzne boğan evrensel acı ne olabilir?” diye sordum kendime. Cevabım: “Ölüm” oldu.

* * *

Herhangi bir konuda, olumlu ya da olumsuz ön yargılarımız varsa en basit gerçeklerden yaptığımız çıkarımlara bile tamamen güvenemeyiz.

Aforizmalar

Şiir, kelimelerdeki güzelliğin
ahenkle yaratılmasıdır.

* * *

Şüphesiz ki güzel bir kadının ölümü,
dünya üzerindeki en şiirsel konudur.

* * *

Derin uykuya daldı,
göğsünün cennetinde.

Gözlerini görüyordum yalnızca
Yalnızca gözlerini saatler boyunca
Gözlerini görüyordum ay batınca
Nice vahşi sevda öykülerini kazıyormuş gibiler.

* * *

Bunu okuyan sizler,
hâlâ yaşayanların arasındasınız
ama yazan ben,
uzun süre önce gölgeler diyarına gittim.

**Yalnızlığın kasvetini değil,
huzurunu istiyorum.**

Edgar Allan Poe

Mutluydum ben,
bir rüyada olsa bile...

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Güzellik,
Şirin geçerli olduğu
tek uzmanlık alanıdır.

* * *

Yılın bütün gecelerinden bu gece,
hangi iblis tuzak kurdu bana sinsice?

* * *

Acı bir d nyadaydım
Tek başımaydım ...

Ben çocuktum, o çocuk, o deniz ülkesinde
Sevdik birbirimiz
Aşktan büyük daha özge bir aşkl
Ben ve canım Annabel Lee
Bir sevda ki gökte uçan melekler
Kıskanırlardı bizi.

* * *

İki sözcük, yabancı, yumuşak, çift heceli
Çıktı yüreğinin uçurumundan
Düşünceye ruh olan düşünceler gibi...

Aforizmalar

Gelecekte yaşanacak olayların
kendilerinden ziyade,
sebepler olacakları sonuçlardan
ödüm kopuyor.

* * *

Bir sözler dünyasıdır bizimki:
Huzura “sessizlik” deriz,
sözlerin en yetersizi.

Göz, tıpkı parçalanmış bir ayna gibi
keder biçimlerini çoğaltır.

* * *

Doğamızın ötesine gitmeye çalışırken
devamlı daha aşağı seviyelere düştük.

* * *

Bir korunak aradı,
onun gözlerinin gücünden ...

İnsan, nadiren de olsa varlığını sürdürmeye kayıtsız kalacağı durumlara düşebilir ancak hayatı gerçekten tehlikeye düştüğünde, ona dört elle sarılır.

* * *

Din öncüleri ve misyonerleri, insanlığın diğer tüm sosyal sınıflarına göre çok daha fazla probleme ve savaşa sebep olmuşlardır.

Olmadım çocukluğumdan beri
Başkalarının olduğu gibi
Görmedim dünyayı, nesneleri
Başkalarının gördüğü gib
Kandırmadı hüznümü, tutkular
Aynı ortak pınarların suları
Aynı zevki duymadı yüreğim
Aynı şevkle uyanmadı yüreğim ...

İnananlar mutludur,
şüphe edenler ise bilgili.

Edgar Allan Poe

**Olduğun her şeyken şimdi
Olmadığın şey olma.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

O'nun kara gölgesinde
ruhum döndü bir zindana
Bu can tenden çıkmadıkça,
iflah olamam ben asla!

* * *

Gerçek, kesinlikle yüzeydedir.
Gerçek, onu aradığımız vadilerde değil;
dağ zirvelerinde bulunur.

Edgar Allan Poe

Gece yasemini de ılık kadar kutsaldı
Kokmaya korkardı, gece boyunca kokmaya
Ve su perisi, güneş ışınları arasında
uzun uzun düşünür
Hırçın gözyaşları akarken yaprakları sallanır.

Aforizmalar

Uyuyor sevdiğim, varsın uyusun
Sürüp gitsin uykusu
Derin olsun!

* * *

Seni gördüğüm o gün
Dünya bütün bir sevdâydı önünde
Mutlulukla sarmaş dolaştın.

Yatağımda öyle dingin
Yatıyorum ki şu an
Ölü gördüğünü sanır
Beni gören bir insan
Ve başlayabilir titremeye
Gerçekten ölüyüm diye.

* * *

Kıyıdaım dalgaların vurduğu
Ve suların uğuldayıp durduğu
Yerdeyim maviliklerin ucunda
Altın kum taneleri avucumda ...

Aforizmalar

Bir suydur ruhum,
durgun ve ürkek.

* * *

Benim için
yaşam ışığı karardı...

* * *

Ruhum,
sen kendini üzme!

* * *

Ne yazık ki
hissedemiyorum...

Ağıt tutmak,
ancak onun dudaklarına
yakışabilirdi.

* * *

Delilikten mustarip değilim,
her anın tadını çıkarıyorum.

* * *

Ya şimdi ağla
ya da hiç ağlama sakın!

**Hayattaki en harika şeyler,
sizi terletenlerdir.**

Edgar Allan Poe

**Kendi içimize kapanmış,
yapayalnız yaşıyorduk.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Zengin diye sevdiniz,
mağrur diye yerdiniz onu
Hastalanınca taptınız
çünkü ölüyordu
Ayinde neyi,
nasıl okuyup söyleyeceksiniz
Sen kem göz,
sen şom ağız,
neden olan hepiniz
Bir masumun kaybına
böylesine genç ölen!

Günü selamlar gibi seni selamladı
kimi, sen olmadığın zaman akşam oldu
sandılar.

* * *

Nice büyük bir mutluluk ya da sefa-
let, sık sık insanın yaşam merdiveninde
böyle küçük bir basamağa bağlıdır.

Aforizmalar

Düşüncelerimin doğasından
asla memnun olmayacağım.

* * *

Bütün şifreli yazılarda ilk yapılacak şey,
şifrenin dilini öğrenmektir.

* * *

Ah! Yas tualım,
asla doğmayacak şafak.

Birçok insan, yavaş yavaş şeytana döner. Önce küçük suçlarla başlarlar, sonra daha büyüklerine yönelirler.

* * *

İnsanın, alışkanlıkların kölesi olduğunu ve varoluşunun rutininde özsel önem taşıdığını düşündüğü pek çok noktanın, aslında sırf onları alışkanlık hâline getirmesi yüzünden böyle göründüğünü düşündüm.

Aforizmalar

O zaman bırakalım da olsun hayat,
bir ayçiçeği gibi, öğle vaktinin güzelliğiyle birlikte.

* * *

Nedendir, bilmiyorum.
Belki de bir inançtan çok bir arzuydu bu ...

* * *

Kalk! Silkele kanatlarından,
seni engelleyen her şeyi.

On oyundan dokuzunu,
kafası derli toplu işleyenler kazanır;
zeki olmak yetmez.

* * *

Bu kitabı,
düşlerin tek gerçeklik olduğuna inananlara
adıyorum.

* * *

Kötülükler arasında sevgili
Bir şey var hiç değil, beni avutan
Seninle ilgili rüyalarımda...

Ölüyorum ama
yaşayacağım.

Edgar Allan Poe

**Hiç acı çekmeyen,
hiç mutlu olamaz.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Maziye gömülü silik bir masaldır artık sadece,
hatırlanmaz olur.

* * *

“Uyanmaya değmez bu dünya!” diyor.
Uyuyor, tüm güzellik...

* * *

Kimin en acımasız fikriydi,
melodiyi devam ettirmek?

Edgar Allan Poe

Bir anlık ömrü kalanın,
gizleyecek bir şeyi yoktur.

* * *

Bir alev var adamın göğsünde,
yazık...

* * *

Solgun taşlarız
ama asla güçsüz değiliz.

Aforizmalar

Ruhun gibi bir dolunay yükseliyordu,
telaşla, gökyüzünde bir yol açarak kendine.

* * *

Bana kalırsa, şairlikle budalalık arasında
sadece bir adım var.

* * *

O kadar acı çektim ki
âdeta acılardan tiksindim.

Hasret canıma tak etti,
aşk derdine var mı deva?
O an kuzgun dile geldi,
cevap verdi: “Asla!” dedi.

* * *

Akıllarda ünlem!
Yüreklerde soru işaretiyim?
Anlayana az,
anlamayana çok gelirim.

* * *

Umut, işkenceyi yenen umut,
engizisyonunun zindanlarındaki
ölüm mahkûmlarına bile
fısıldayan umut.

Aforizmalar

Çünkü senin ve benim dışımda,
burada uyuyordu bu rezil dünya.

* * *

Bir kadının hayalini elinden almak,
bir kaplanın yavrusunu elinden almaya benzer.

* * *

Kokusunu düşlüyor
çevresinde menekşelerin.

En vurdumduymaz insanların yüreklerinde bile hassas noktalar vardır. Yaşamı da ölümü de bir oyun kabul eden umutsuzların bile alay edilmesini hoş karşılamayacakları meseleler vardır.

* * *

Kuzgun'u yazmaya karar verdiğimde ilk kaygım, şiirin uzunluğuydu. Edebiyat yapıtı, bir oturuşta okunamayacak kadar uzunsa okurların dikkatini devamlı canlı tutamayacak demektir.

Tüm şiddetli heyecanlar,
ruhsal bir zorunluluktan ötürü,
kısadır.

Edgar Allan Poe

**Kötülük de
iyiliğin bir sonucudur
yani aslında neşe de
hüzünden doğar.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Zeki ve sadık bir köpeği sevmiş olanlar,
bu duygunun ne kadar yoğun
ve zevkli olduğunu bilirler.

* * *

Çünkü saç örgülerinden hafiftirler
ama kurşun gibidirler yürekte.

* * *

Ya geçmiş saadetin anısı,
bugünün azabıdır
ya da ıstırapların kökeninde
zevk yatıyor olabilir.

Bana göre bir şiir,
amacına hızlıca ulaşabilmesi için
haz bilimiyle ilgili bir iş olmalıdır,
hakikat bilimiyle değil.

* * *

İnsanlardan hoşlanmıyordu,
ruh hâli ise coşku ve hüznün arasında
salınıp duruyordu.

* * *

Geceyi,
sırf gece olduğu için sevmek gibi
tuhaf bir zevki vardı.

Aforizmalar

Hayatlarının bir döneminde, zihinlerinin, belli kararlara ulaşmak için nasıl bir sıra izlediğini anlamaya çalışmaktan keyif almamış çok az insan vardır.

* * *

Genel olarak herkesçe kabul edilen her fikrin, gelenekselleşmiş her türlü şeyin aptalca bir şey olduğunu söylemek yanlış olmaz çünkü bunlar, çoğunluğa seslenir.

Edgar Allan Poe

Uzun bir hikâye bu
Yıllar önceydi
Yıllar yıllar önce
Deniz kıyısındaki
O diyarda bir genç kız yaşıyordu
Bilirsiniz adını, Annabel Lee
Düşünmezdi hiçbir şey,0
benim olmaktan başka
Sevmekten başka beni...

Aforizmalar

Yazdıklarımı dünyaya duyurmaya
fırsat bulamayabilirim,
yine de girişimimden vazgeçmeyeceğim.

* * *

Delilerin bir ulusu, bir dili vardır;
sözleri ne kadar tutarsız olsa,
açık seçik anlaşılan heceleri vardır.

* * *

Ey aşk, ruha verilmiş olan ...
Sensin, yeryüzünde, gökyüzünde
bütün beklediğimiz.

Edgar Allan Poe

Nice cüretli düşler!
Gömülmüş olsalar da
nice sonsuz güç var aşkta.

* * *

Melankoli,
tüm şiirsel atmosferler arasında
en geçerli olandır.

* * *

Konuştı, güven vardı sesinde
Solgun alnımdan öptü beni
Dedim: “Mutluyum şimdi.”

Ah, insan sevgisi!

Senin ruhun vermiş yeryüzüne,
bizim cennetten beklediğimizi!

Edgar Allan Poe

**En derin ciddiyetten,
derhâl masalsı bir atmosfer
çıkartıyorum.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

İnsan, bu kadar şaşkın olunca
kaşlarını çatıp kendine yabani bir hava vermelidir,
yoksa salak görüldüğünün kanıtıdır.

* * *

Ama kanatlanıp çekip gittiyse
Umut, bir gecede ya da bir günde
Bir hayal uğruna, bir hiç uğruna
Büsbütün kayboldu denir mi buna?

Yolcuydum, gelmiřtim buralara dek
Uğursuz bir yük taşıdım buralara dek...

* * *

İnsanoğlunun kalbini adamakıllı tanımak için,
umutsuzluğun demir kapılı cildinden
nihai dersimizi almamız gerekiyor.

* * *

Kanunlar böyle işliyor olabilir fakat bu,
mantığın kullanımı değil.

Aforizmalar

Yalnızlığımı,
kendi hâline bırakın.

* * *

Tüm dostlar uçup gitti,
uçan umutlarım gibi.

* * *

En korkunç canavarlar,
ruhlarımızda gizlenenlerdir.

Gizlenmek tek kelimeyle ahmaklık,
nasıl olsa bu insanlar görmüyor.

* * *

Bütün gücü bittiğinde bir gölge çıktı önüne,
bir başka gezginin ruhu...

* * *

İnsan, kendini zaman zaman
sonunda hatırlayamadığı şeylerin
yakınında buluyor.

Aforizmalar

Bilgide değil ki mutluluk, bilgiyi edinmede! Hiç durmadan bilmeye devam ederek ebediyen mutlu oluruz, ne ki her Şeyi bilmek, bir iblisin laneti olur ancak.

* * *

İnsanları tanımak kadar belirsiz bir mesele yoktur. Herkes, komşusunu tanır ama onu nasıl tanıdığını hemen söyleyiverecek pek az insan çıkar.

Müzik, kendi başına haz verebilen tek yetenektir;
diğer tüm yetenekler, tanıkları arzular.

* * *

Bilgeliğin,
aşırı kurnazlıktan daha çok nefret ettiği
bir şey yoktur.

* * *

Bazen kalbimden,
istediği şeye karşı bitmek tükenmek bilmeyen
açlığından korkuyorum.

Gerçek her zaman
bir kuyunun dibinde değildir.

Edgar Allan Poe

Yarın öleceğim için
bugün içimi dökmek istiyorum.

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Nasıl bir mucizeyle
yok olmaktan kurtulduğumu anlatmak
imkânsızdır.

* * *

Hayret etmek bir mutluluktur,
düş görmek bir mutluluktur.

* * *

Haklıydın,
“Günlerin, bir rüya...”
derken.

Ve kuzgun uçmuyor,
duruyor olduğu yerde;
duruyor hâlâ
Odamın kapısı üzerindeki Pallas'ın
solgun heykelinde
Gözlerinde hayalci şeytanın bakışları
Oda lambası yere fırlatıyor gölgesini
Ve o gölgeden çıkan ruhum
uzanıyor yerde kıpırdanarak
Kaldırılacak
Asla!

Aforizmalar

Eğer!
Ne kafa karıştırıcı iki hece.
Dört harfinde nasıl bir gizem,
anlam, kuşku ve
belirsizlik dünyası barındırıyorsun ...

* * *

Beni cinayete sürükleyen
Şimdi de darağacına gönderecek olan
Uğursuz kedi, keskin dişlerini gösteriyor
Ve pırıl pırıl parlayan tek gözüyle
bana bakıyordu!

Tanrılar, serserilerde nefret ettikleri şeyleri kralların yapmasına izin verir, aldır-mazlar.

* * *

Bu kadar yoğun, uzun ve sabitlenmiş bir dikkatle Venüs'ü bile gökyüzünden kaybetmek mümkündür.

* * *

Zaten uzun şiir olarak bilinen yapıtların hepsi, kısa şiirlerin sanatsal bir şekilde art arda sıralanmasından meydana gelmektedir.

Beceriklilik ile çözümleme yeteneği arasındaki fark, hayal kurmak ile hayal gücü arasındaki farktan çok daha büyüktür, öte yandan birbirlerine çok benzemektedirler. Gerçek şu ki becerikli kişiler, her zaman hayal kurarlar; yaratıcı olanlar ise çözümleyicidir.

* * *

Matematik, biçim ve nicelik bilimidir; matematiğe özgü usıamlama, mantığın biçim ve nicelik gözlemlerine uygulanmasından başka bir şey değildir.

Edgar Allan Poe

Duyguların aşırı güçlü oluşunu,
delilik zannediyorsunuz.

* * *

Mazi, ayakkabımın içinde kalan
bir çakıl taşıdır.

* * *

Bu dünya,
tatlı ve acı bir yerdir.

**Böyle korkunç suçları işleyenler,
karanlığı ışığa tercih ederler.**

Edgar Allan Poe

Terk edilmişler bile
benden mutlu!

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Zincire vurulmuştur tutkunun aslanı
ve bir bekçinin önünde siner.

* * *

Kimse yalnızca ve yalnızca
ruhundan öğrendiğini dile getirmeye
cesaret edemiyordu.

* * *

Ettiğimiz lafların yarattığı etki,
her zaman bu lafın bizim gözümüzdeki
değeriyle orantılı değildir.

Düşlerimi, acımı unutmuş,
gülümsüyordum hâlâ
Yastıklı bir koltuk çektim,
kuşun, büstün, kapının karşısına
Gömülüp kadifeye hayalden hayale daldım...

* * *

Biz hükmederiz en güçlü insanların yüreklerine
Biz hükmederiz bir despotun gücüyle,
dev zekâların hepsine!

“Bu da sizin garip fikirlerinizden biri.” dedi Müdür, anlayamadığı her şeyi “garip” diye niteleme huyu vardı; bu yüzden de “garipliklerden” oluşan bir kalabalık içinde yaşırdı.

* * *

Bu tek düşünce bile kâfi. Dürtü dileğe, dilek arzuya, arzu kontrol edilemeyen bir hasrete dönüşür ve hasrete de (derin pişmanlıklara ve konuşanın tüm sonuçları hiçe sayarak küçük düşmesine neden olsa da) boyun eğilir.

Edgar Allan Poe

Çok şükür! Bunalım
Tehlike bitti
Sürüp giden o dert
Sonunda gitti
“Yaşam” denen ateş
Silahı attı.

* * *

Sevgilim
En derin kederlerin arasında
Dünyevi yolumu çevreleyen ...

Aforizmalar

Sapıklık,
insanoğlunun kendine işkence etmeye olan
susuzluğudur.

* * *

Gerçek aşkın öpücükleridir,
sana huzur verip dinlendiren...

* * *

Neden terk ettim onu ve sürüklendim,
ışık için ateşe güvendiğimden mi?

Burada neden,
neyin düşünüyürsün?

* * *

Gece rüyalarımnda gözlerinin,
siyah gözlerinin parıltısı var.

* * *

Ölüm, ruhun entelektüel
ve ruhsal kurtuluşudur.

**Bana ruhumun derinliklerine
ulařabildiđin yolu göster!**

Edgar Allan Poe

**Bilge bir adam,
bir kelime işittiğinde
iki şey anlar.**

Edgar Allan Poe

Burada, nazım sanatı ile ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. İlk konum, her zaman olduğu gibi, özgünlük. Nazımda ihmal edilen içerik, dünyada en çok ihmal edilen şeylerden biridir. Yalnızca ritim çeşitliliklerinin az mümkün olduğunu kabul ediyorum ancak uzunluğun ve kıtanın olası çeşitliliği kesinlikle sınırsızdır ve henüz, yüzyıllardır, hiç kimse, aksi gibi ne orijinal bir şey yapmıştır ne de yapmayı düşünmüştür. Gerçek şudur ki özgünlük, (çok olağandışı güç, göz önünde olmadıkça) anlamsız bir mevzu ya da sezginin veya dürtünün bazı varsayımları tarafından oluşturulur. Genellikle, bulunması için titiz bir araştırma gereklidir. Yüksek sınıfın pozitif değerine rağmen yaratıcılığın başarısını, olumsuzluktan daha az talep eder.

Bir kederin havasını soluduğumu hissettim.
Şiddetli, yoğun ve çaresi olmayan
bir kasvet her yeri sarmıştı.

* * *

Soğuk tebessümüne dikmiştim gözlerimi;
Fazlasıyla, fazlasıyla soğuktu benim için.

* * *

Ne sevmeye ne de düş kurmaya vaktim var.
Sen, “Umut!” de:
O ateşin ateşi, isteğin acısı bu yalnızca ...

Aforizmalar

Zambakların mis kokulu başından
Ölümsüz çiğ damlaları iniyor
Ağlıyorlar, o narin saplarından
İnen yaşlar mücevhere dönüyor.

* * *

Böylece söylendi sözler art arda
Böylece evlilik andı edildi
Ve inancım sarsılrsa da
Ve yüreğim kırılrsa da
Altın kanıt gösteriyor nasıl da
Mutluyum şimdi!

Bir adam, beni bir kere kandırırsa
yazıklar olsun ona; eğer iki kere kandı-
rırsa yazık bana.

* * *

Ama geçmişte kalmış üzüntülerin
anısı, içinde bulunulan anın sevinci
değil midir?

* * *

Bir hayvanın kayıtsız, şartsız, fe-
dakâr bağlılığı ve sevgisi, size aynı za-
manda insanların sahte dostluklarını
ve istikrarsız sadakatlerini görme fır-
satı verir.

Aforizmalar

Ve öldüysem,
hiç değilse senin için öldüm,
senin için!

* * *

Beni kuşatan bu korkunç koşullar altında,
zindanımın büyüklüğünün
ne önemi olabilirdi ki?

* * *

Ve işte yaşlanıyordu gece,
“Sabah oldu.” diyordu yıldız saati.

Tek gerçek,
görünmeyen şeylerdir.

* * *

Sanki ruhum,
Hades'in* içine gömülüyordu.

* * *

Aşka sahip olmanın tek yolu,
ölümdür.

* Hades, Yunan mitolojisinde ölümlere hükmeden yeraltı tanrısıdır. Yeryüzünün hâkimiyeti, kardeşleri arasında paylaştırılırken Zeus'a gökyüzü, Poseidon'a denizler ve Hades'e yeraltı düşer. O, artık ölümler ülkesi tanrısıdır ancak kötü değildir.

Aşk,
yetişkin bir Tanrı'dır.

Edgar Allan Poe

**Benim ihtiřamım,
sana verilendedir.**

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Anlaşılması zor bir şeyi
sıra dışı olarak görmek gibi
kötü fakat yaygın bir hataya düştüler.

* * *

Umutla umutsuzluk arasında
çırpınıp duruyorum,
buna daha fazla katlanamayacağım.

Bayılmışım ama bilincimi hepten yitirmiş olduğumu söyleyemeyeceğim. Bilincin ne kadarı kalmıştı, tanımlamaya hatta betimlemeye kalkışacak değilim ama hepsi yok olmamıştı. Derin uykuda? Hayır! Kendinden geçmede? Hayır! Baygınlıkta? Hayır! Ölümde? Hayır! Hatta mezarda bile bilinç, tümünden yok olmuyordu yoksa insan için, ölümsüzlük diye bir şey olmazdı...

Aforizmalar

Tanrı'yı,
görünen eserlerine bakarak anlayamazsak
bu eserlere hayat veren
anlaşılmaz düşüncelerinden
nasıl anlarız?

* * *

Doğru dürüst yaratıcılık bir yana,
kelimenin tam anlamıyla acınacak derecede
sanattan yoksunuz.

Sirenlerin* hangi şarkıları söylediği, Aşil'in** kadınlar arasında saklanırken hangi isimle çağırıldığı, ne kadar kafa karıştırıcı olsa da düşünülmeyecek şeyler değildir.

* * *

Rastlantılar, genelde olasılık teorisi hakkında hiçbir şey bilmeyecek şekilde eğitilmiş düşünürler sınıfı için büyük engellerdir. Oysa insanlar, araştırmalarının en önemli sonuçlarını bu teoriye borçludur.

* Yunan mitolojisinde Sirenler ya da Seireneler, Sirenum Scopuli denen bir adada yaşadıklarına inanılan deniz yaratıklarıdır.

** Akhilleus (Fransızca: Aşil) annesi, ölümlü; babası tanrı olan yarı tanrı bir baba olan Peleus ile su tanrıçası olan Thetis'in oğlu olan çeyrek tanrıdır. Dünyanın en büyük savaşçısı kabul edilir. Yunan mitolojisinin en önemli kahramanlarından biridir.

Aforizmalar

Kökeni dehşete dayanan tüm duyguların
paradoksal bir doğası vardır.

* * *

Tanrı'nın ve doğanın,
düşünen hiçbir adamın reddedemeyeceği
iki şey olduğunu düşünüyorum.

* * *

Bütün gördüğümüz ve bize görünen,
yalnızca rüya içinde rüya mı?

Edgar Allan Poe

Her zaman
şimdiki gibi değildim.

* * *

Unut, unut
ve arın anısından.

* * *

Çift yüzlüdür, sessizlik.
Deniz, kıyı; gövde, ruh...

Aforizmalar

Benim ne alışverişim olabilirdi
umutla?

* * *

Deli olmayacak kadar
akıllıydım.

* * *

Hayır, bozulmadı büyüümüz,
namımız yürüyor.

Benim için sen her şeydin,
uğruna yüreğimin yandığı...

* * *

İnsanoğlu,
umduğunu ne zaman bulmuş ki?

* * *

Ve fena sarsılıyor ruhum,
atılmasın diye yanlış bir adım.

Gerçek, tuhaftır;
kurgudan daha tuhaftır.

Edgar Allan Poe

Gereksiz derinlik,
düşünceyi bulandırır, zayıflatır.

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Bizim bilmek için yaşadığımız,
zaten önceden bilinmiştir.

* * *

Şimdi neysen, olduğun gibi ol da
olmadığın hiçbir şeye kapılma.

Edgar Allan Poe

Istırap atmosferini,
ciğerlerime çektiğimi hissettim.

* * *

Beni, yeraltında yatan ölünün anısını
rahatsız etmeye iten ne oldu?

Aforizmalar

Ben bir yazarım; hâliyle,
aklım başımda değil.

* * *

Ve yeniden insan olmayı
yarı yarıya istedim.

Edgar Allan Poe

Ve gülerler
ama artık gülümsemezler.

* * *

Dehşet, Almanya'ya özgü değil;
ruha özgüdür.

Büyük acılar içerisinde çırpınıp duran insanlarda, her şeyi zamana bırakma ve erteleme eğilimini sık sık gözlemlemiştirsinizdir. Bu insanların düşünme yetenekleri dumura uğramış gibidir, hareket etmek düşünce-sinden dehşete düşerler, sessiz sakin yataklarına uzanıp yatmaktan ve yaşlı kadınların dediği gibi “acılarını emzirmekten” yani dertleri üzerine derin düşüncelere dalmaktan daha fazla hiçbir şeyden hoşlanmazlar.

Acısını çok çektim bir zamanlar
Gururun ve gücün umudunu
Bana yeniden vermeye kalksalar
Asla istemezdim bunu.

* * *

Olmalı her kalpte bir yasak ve bir engel
En azından yıldızlar,
insanın suçluluğunda yalpalar!

**Sevdiğim her şeyi,
yalnız sevdim.**

Edgar Allan Poe

Tüm ıstırapların kökeninde
arzu, ilgi ve tutku vardır.

Edgar Allan Poe

Aforizmalar

Giderlerse gitsinler, ne yapalım,
zaten gençlik hayaliydiler.

* * *

Bu mektubu yazarken
gözyaşlarıyla kör oldum,
artık bir saat bile yaşamak istemiyorum.

Ah, cehennem, göster haydi gösterebilirsen
Daha kırık bir kalp, daha derin bir acı
Ateş öbeklerinin üzerinde...

* * *

Ağzından çıkan en değersiz söz bile
zamana atılmış bir tohumdur
ve sonsuzluk boyunca büyür.

Aforizmalar

Yazarların çoğu, özellikle de şairler, eserlerinin mükemmel bir estetik sezgiyle yaratıldığını savunurlar ve okuyucuların sahne arkasında olan biteni gözetlemesine izin vermezler.

* * *

Ya insanlar şaka yaparak şişmanlıyor ya da yağda komikliği besleyen bir şey var, bunu bir türlü tam çözememişimdir ama bildiğim bir şey varsa zayıf bir şakacı, ender rastlanan bir kuş, bir Rara Avis In Ter-ris kadar az görülür.

Edgar Allan Poe

İnsan zekâsının,
başka bir insan zekasının çözemeyeceği
bir bulmaca yaratabileceğine inanmam.

* * *

O gölgenin dışına artık çıkamaz ruhum,
çıkamaz artık asla.

Aforizmalar

Ve uyurum rüyalara
gerçeğin gününe dek.

* * *

Ama ben yine de deli değilim
ve hayal görmediğim de kesin.

Edgar Allan Poe

Sevgiden daha öte bir sevgiyle
sevdik birbirimizi.

* * *

Yeryüzüne inen bu kelebekler,
çok özel bir insanı taşıyorlar
ürperen kanatlarının üstünde.

**“Sabah bir olsa!” diyordum,
sığınıp kitaplara.**

Edgar Allan Poe

Var olanı reddetmek
ve var olmayanı açıklamak.

Edgar Allan Poe